

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Víta Pejška a soudců Mgr. Miloše Zdražila a JUDr. Aleny Pokorné ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená XXX
bytem XXX
zastoupená advokátem JUDr. Jakubem Havlíčkem
sídlem Hradec Králové, Jana Koziny 1295/2a

proti
žalovanému: **XXX**, narozený dne XXX
bytem XXX
zastoupený advokátkou Mgr. Janou Sedláčkovou
sídlem Praha 2, Fügnerovo náměstí 1808/3

o výživné manželky,

k odvolání žalovaného proti rozsudku pro uznání Okresního soudu v Pardubicích ze dne 27.11.2024, č.j. 15 C 261/2024 - 20,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se potvrzuje; ve výroku II. v tom správném znění, že dlužné výživné za období od 19.9.2024 do 30.11.2024 ve výši 480 000 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do 15 dnů od doručení rozsudku.**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady odvolacího řízení ve výši 119 911 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Jakuba Havlíčka.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Ing. Šárka Rokytová.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem pro uznání okresní soud uložil žalovanému od 19.9.2024 platit žalobkyni výživné manželky ve výši 200 000 Kč měsíčně, vždy do 15. dne v měsíci předem (výrok I.), dlužné výživné za období od 19.9.2024 do 30.11.2024 ve výši 640 000 Kč uložil žalovanému zaplatit žalobkyni do 15 dnů od doručení rozsudku (výrok II.), uložil žalovanému nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 119 548 Kč k rukám jejího zástupce (výrok III.) a uložil žalovanému zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek za žalobu ve výši 15 000 Kč (výrok IV.).
2. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že okresní soud rozhodoval o žalobě podané dne 19.9.2024, kterou se žalobkyně domáhala proti žalovanému výživného manželky v částce 200 000 Kč měsíčně. Tvrdila, že s žalovaným uzavřela manželství dne XXX2012, nadále s ním žije ve formálním svazku, přičemž žalovaný XXX a opustil společnou domácnost. V průběhu jejich manželství se narodily čtyři nezletilé děti: XXX. Žalobkyně dále tvrdila, že kvůli péči o děti nemá dostatek času na výkon povolání, což se negativně odráží na jejím příjmu. Z příležitostných činností v roce 2023 dosáhla příjmu 21 678 Kč. Žalovaný je zaměstnán ve společnosti XXX s pravidelným ročním příjmem ve výši 180 000 USD. Vedle toho žalovaný vykonává poradenskou činnost pro společnost XXX, za rok 2023 měl z této činnosti příjem nejméně 1 225 129 USD. Celkový roční příjem žalovaného tak činí pravidelně více než 1 405 129 USD, tj. cca 32 809 762 Kč. Ve společném jmění manželů jsou mimo jiné nemovité věci zapsané na LV č. XXX, dále i automobily a finanční aktiva, o nichž nemá žalobkyně přesné informace.
3. Žalovaný byl ve výzvě k vyjádření soudem poučen o tom, že pokud se ve věci ve stanovené lhůtě nevyjádří a ani nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, bude mít soud za to, že nárok, jenž je proti němu žalobou uplatňován, uznává. Vzhledem k tomu, že se žalovaný včas nevyjádřil, nastala fikce uznání a byly splněny podmínky pro vydání rozsudku pro uznání (§ 114b odst. 5, § 153a odst. 3 o.s.ř.). V souladu s § 697 občanského zákoníku okresní soud přiznal žalobkyni požadované výživné. Žalovaný nijak nespороval tvrzení žalobkyně o příjmech a v takové situaci požadované výživné odpovídá kritériím pro výživné mezi manželi, tedy požadavkům na zásadně stejnou hmotnou a kulturní úroveň. Do doby vyhlášení rozsudku okresního soudu se stalo splatným výživné za období od 19.9.2024 do 30.11.2024, tj. výživné ve výši 80 000 Kč za část září 2024, výživné ve výši 200 000 Kč za říjen 2024 a výživné ve výši 200 000 Kč za listopad 2024, tj. výživné které okresní soud početní chybou nesprávně vyčíslil na 640 000 Kč.
4. Proti rozsudku okresního soudu podal žalovaný odvolání. V odvolání a jeho doplněních namítal, že neobdržel soudní výzvu a že podpis na doručence není jeho. Žalovaný od října 2023 nebydlí na adrese, kam byla výzva zaslána. Soud i žalobkyně (v jiném řízení) byli informováni o jeho faktické adrese, ale nepoužili ji. Žalovaný je občanem XXX a nehovoří česky. Argumentoval, že výzva byla pouze v českém jazyce, kterému nerozumí, což porušuje jeho právo na spravedlivý proces. Veškerá soudní komunikace měla být podle jeho názoru v angličtině. Žalovaný finančně podporuje své děti a bývalou manželku, včetně splácení hypotéky a založení podnikání pro žalobkyni. Tvrdí, že finanční požadavky uvedené v rozsudku jsou nepřiměřené a pro něj likvidační. Navrhl zrušení rozsudku okresního soudu a vrácení věci k dalšímu řízení za účelem řádného doručení žaloby.
5. Žalobkyně se vyjádřila k odvolání žalovaného tak, že žalovaný má podstatně vyšší příjmy, než přiznává. Navrhla, aby soud vyžádal důkazy o skutečných příjmech žalovaného.
6. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 o.s.ř.), osobou k němu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.), je přípustné (§ 202 o.s.ř.) a obsahuje náležitosti dle § 205 odst. 1 o.s.ř., rozsudek z podnětu odvolání a v jeho mezích přezkoumal, když přihlížel jen k důvodům uvedeným v § 205b o.s.ř. (§ 212 a § 212a o.s.ř.).

7. Doručenkou připojenou k usnesení Okresního soudu v Pardubicích ze dne 27.9.2024, č.j. 15 C 261/2024 – 14, jako veřejnou listinou je prokázáno, že se žalovaný osobně dostavil dne 22.10.2024 na poštu, kde si vyzvedl písemnosti soudu – žalobu (návrh) a usnesení č.l. 14.
8. Ze zprávy České pošty s.p. ze dne 14.1.2025 vyplývá, že žalovaný při vyzvednutí písemností soudu na poště dne 22.10.2024 prokázal svou totožnost průkazem k povolení pobytu ZC073967, což je průkaz o trvalém pobytu předložený odvolacímu soudu při odvolacím jednání.
9. Potvrzením o převzetí zásilky má odvolací soud prokázáno, že žalovaný dne 22.10.2024 vyzvedával na poště tři uložené zásilky a že vyzvednutí stvrdil svým podpisem.
10. Žalovaný předložil zvětšený sken svého podpisu na plné moci udělené jeho zástupkyní. Podpis na plné moci i podpis žalovaného v průkazu o povolení trvalého pobytu jsou delší než podpis na doručence, nicméně žalovaný po nahlédnutí na doručenkou a do potvrzení o převzetí poštovní zásilky opakovaně a výslovně připustil, že se může jednat o jeho zjednodušený podpis na poště a že nevylučuje vyzvednutí uvedených písemností.
11. Odvolací soud neprovedl listinné důkazy z řízení ve věci péče soudu o nezletilé děti účastníků, ani listiny týkající se výdělkových poměrů žalovaného. U odvolání proti rozsudku pro uznání nebo proti rozsudku pro zmeškání jsou odvolacím důvodem jen vady uvedené v § 205 odst. 2 písm. a/ o.s.ř. (podmínky řízení, věcná příslušnost soudu, vyloučení soudce nebo nesprávné obsazení soudu) a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání. V tomto odvolacím řízení bylo vyloučeno vést dokazování k věci samé – k osobním, majetkovým a výdělkovým poměrům účastníků řízení.
12. Dle § 114b odst. 1 o.s.ř. vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, jakož i tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, může předseda senátu místo výzvy podle § 114a odst. 2 písm. a) nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vyličil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení; to neplatí ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2).
13. Dle § 114b odst. 4 o.s.ř. usnesení podle odstavce 1 musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou. Náhradní doručení je vyloučeno; to neplatí, doručuje-li se prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Usnesení nesmí být žalovanému doručeno dříve než žaloba.
14. Dle § 114b odst. 5 o.s.ř. jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odstavce 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku (§ 153a odst. 3) musí být poučen. To neplatí, jsou-li splněny předpoklady pro zastavení řízení nebo odmítnutí žaloby.
15. Dle § 153a odst. 3 o.s.ř. rozsudkem pro uznání rozhodne soud také tehdy, má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (§ 114b odst. 5 a § 114c odst. 6).
16. Odvolací soud poukazuje na rozdíl mezi rozsudkem pro uznání na straně jedné a rozsudkem pro zmeškání na straně druhé s tím, že tyto typy rozhodnutí je třeba důsledně odlišovat. V případě splnění předpokladů pro vydání rozsudku pro uznání, soud rozhodne rozsudkem podle tohoto uznání (§ 153a odst. 1, 3 o.s.ř.), zatímco v případě zmeškání jednání ze strany žalovaného může (nemusí) soud rozhodnout o žalobě rozsudkem pro zmeškání (§ 153b odst. 1 o.s.ř.).
17. Občanský soudní řád připouští výzvu soudu podle § 114b ve dvou odlišných procesních situacích, a to vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, jakož i tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem. V první typové procesní situaci se jedná o věci procesně složité vyžadující nákladné a náročné

Shodu s prvopisem potvrzuje Ing. Šárka Rokytová.

dokazování. O naplnění tohoto předpokladu nemůže být v projednávané věci pochybností. Dokazování o příjmech žalovaného by znamenalo provádění důkazů podle Haagských úmluv a vyžadování součinnosti úřadů Spojených států amerických. Soudu je přitom z úřední činnosti známo z dřívějších řízení jiných účastníků, že spolupráce s těmito úřady při dokazování, zejména o výdělcích a bankovních účtech na území Spojených států amerických, je zdlouhavá a většinou bezvýsledná. Okresní soud postupoval správně, když žalovanému usnesením uložil, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení.

18. Vzhledem k tomu, že náhradní doručení usnesení o výzvě ke kvalifikovanému vyjádření k žalobě je vyloučeno, a s ohledem na skutečnost, že adresátu se doručuje na adresu pro doručování, ale lze mu rovněž doručit na kterémkoliv jiném místě, na němž bude zastižen (§ 46a odst. 1 o.s.ř.), je pro řízení významné, že se žalovaný prokazatelně dostavil na poštu a písemnosti soudu si tam vyzvedl dne 22.10.2024. Jen nad rámec odůvodnění rozsudku se proto dodává, že adresa XXX jako trvalý pobyt žalovaného byla správnou adresou pro doručování prvního procesního úkonu soudu v tomto řízení a že žalovaný prostřednictvím své zástupkyně ještě v podání doručeném soudu v této věci následně dne 28.11.2024 označil za svou adresu rovněž XXX.
19. Stěžejní otázkou v tomto řízení se stalo, zda bylo povinností soudu doručit žalovanému usnesení o výzvě podle § 114b o.s.ř. a žalobu s překladem znění těchto písemností do anglického jazyka. Žalovaný je státním občanem XXX s trvalým pobytem v České republice. Ústavní soud v nálezu sp.zn. II. ÚS 186/05 sice dospěl k závěru, že v případě pochybností o jazykových znalostech účastníka je třeba ustanovení tlumočnicka ke splnění procesních povinností, ale IV. senát tehdy předložil tuto otázku Plénu Ústavního soudu, které přijalo stanovisko Pl. ÚS – st. 20/05, že základní právo garantované čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nedopadá na písemný styk soudu s účastníky řízení a naopak, což nevylučuje, aby zákonná úprava poskytla vyšší standard. Otázka překladu písemností soudu byla řešena nejvíce v azylových řízeních při rozhodování Nejvyššího správního soudu o kasačních stížnostech. Nejvyšší správní soud opakovaně a dlouhodobě rozhodoval, že není povinností soudu překládat účastníkovi řízení soudní rozhodnutí do jeho mateřského jazyka (např. rozsudek NSS sp.zn. 8 Azs 85/2005). Na tuto rozhodovací praxi navázal v občanském soudním řízení Městský soud v Praze (např. rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 19 Co 218/2013). Odvolací soud v této věci je rovněž názoru, že právo na jednání v mateřštině účastníka řízení (18 odst. 1 o.s.ř.) se týká jednání soudu, kde musí účastník bezprostředně reagovat. Proto soud ustanoví takovému účastníkovi tlumočnicka. Netýká se to však překladu písemností zasílaných soudem účastníkovi a naopak, má-li účastník dostatečnou lhůtu, aby si zajistil překlad a na písemnost reagoval. Tím není dotčena zvláštní právní úprava při doručování písemností do zahraničí (např. Nařízení EP a Rady EU 2020/1784).
20. Usnesení Okresního soudu v Pardubicích ze dne 27.9.2024, č.j. 15 C 261/2024 – 14, o výzvě k vyjádření ve věci samé bylo žalovanému doručeno spolu se žalobou dne 22.10.2024, kdy si žalovaný tyto písemnosti soudu společně s dalšími zásilkami osobně vyzvedl na poště. Vzhledem k tomu, že se žalovaný ve stanovené lhůtě nevyjádřil k věci samé vůbec, nastala fikce uznání a byly splněny podmínky pro vydání rozsudku pro uznání (§ 114b odst. 5, § 153a odst. 3 o.s.ř.).
21. Ústavností zákonné úpravy rozsudku pro uznání se zabýval Ústavní soud v nálezu sp.zn. Pl. ÚS 13/15 ze dne 31.5.2016, v němž potvrdil ústavní konformitu § 114b odst. 5 o.s.ř., avšak zároveň zdůraznil, aby vydání rozsudku pro uznání bylo vždy vázáno na nepochybné naplnění zákonných podmínek. V další judikatuře Ústavní soud provedl výklad shora uvedených ustanovení zákona tak, že vydání rozsudku pro uznání zůstane ve shodě s předchozí závaznou judikaturou vyhrazeno jen těm případům, kdy žalovaný na výzvu nereaguje buď vůbec, nebo v reakci neuvede žádný věcný argument na svoji obranu, případně soud na základě úvahy, kterou v rozsudku pro uznání přesvědčivě odůvodní, dospěje k závěru, že neúplné vyjádření žalovaného je v konkrétním případě

vedeno jen snahou o oddálení rozhodnutí ve věci samé (citováno z nálezu Ústavního soudu sp.zn. III. ÚS 3207/20 ze dne 12.1.2021).

22. Odvolací soud s ohledem na nepochybné naplnění podmínek vydání rozsudku pro uznání potvrdil rozsudek okresního soudu jako věcně správný (§ 219 o.s.ř.), a to včetně výroku o náhradě nákladů řízení (§ 142 odst. 1 o.s.ř.) a výroku o přechodu poplatkové povinnosti z důvodu osvobození žalobkyně od placení soudních poplatků v řízení o určení výživného manželky (§ 2 odst. 3 a § 11 odst. 2 písm. c/ zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a Položka 7 písm. b/ Sazebníku, který je přílohou zákona o soudních poplatcích).
23. Pouze ve výroku II. odvolací soud opravil početní chybu (§ 164 o.s.ř.), neboť součet částek 80 000 Kč, 200 000 Kč a 200 000 Kč činí 480 000 Kč, nikoliv okresním soudem uvedených 640 000 Kč.
24. Nad rámec odůvodnění rozsudku odvolací soud upozorňuje, že vyživovací povinnost mezi manžely trvá do doby právní moci rozsudku o rozvodu jejich manželství. Pokud by se na základě rozsudku okresního soudu domáhala žalobkyně exekucí návrhem plnění i za pozdější dobu, musela by být exekuce zastavena.
25. Dle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. uložil odvolací soud žalovanému nahradit žalobkyni její náklady odvolacího řízení sestávající z odměny advokáta za 2 úkony právní služby po 49 100 Kč (§ 7, § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. d/, g/ vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif), paušální náhrady hotových výdajů advokáta za 2 úkony po 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od 1.1.2025) a 21% DPH z odměny a náhrad advokáta ve výši 20 811 Kč, celkem 119 911 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

Pardubice 9. dubna 2025

JUDr. Vít Pejšek v. r.
předseda senátu